

כולל "פורת יוסף"
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חדד ז"ל
רח' זבולון 37 גדרה

זמני השבת
בניסת השבת: 19:18
יציאת השבת: 20:18

עלון מס' 92
כ' אבתש"ע
עקב

שיהיו דברי תורה "מחודדין בפיר"...

"פן-תאכל, ושבעת... ואמרת, בלבבך:
כזוי ועצם ידי, עשה לי את-הזויל הזה."
(דברים, ח', י"ב - י"ז)

שגעון החיים...

משל לאדם בשם טומל, שיהיה מתלבש כשוטר ועל כתפיו נשא את העול לנווט את התחבורה העולה לירושלים...
יום אחד טומל התמוטט ופונה לביה"ח, כשכל ראשו נתון בחרדה על התנועה כיצד תתנהל בלעדיו... הרופאים ניסו להרגיעו אך לשווא, בעיניו הוא חזה אלו מהומות מתרחשות עכשיו בלעדיו...

אחד החולים ניסה להסביר לו שהרמזור (!) הוא המנווט התנועה... אשתו של טומל לא החרישה לדבריו ושאלה: "הרמזור הוא המנווט?! וכי מדוע בזבז טומל את חייו על עמידה בצומת?" ענה לה אותו חולה: "כי טומל פשוט משוגע...!"

מבוקר השכם התייצב כחייל על משמרתו בכניסה לירושלים ובידו משרוקית ושרביט, וכאשר ראה את הרמזור שהוא אדום, היה מתייצב דום, מגביה את ידו ועוצר את התנועה... וכאשר התחלף הרמזור לאור ירוק סימן בידיו לנהגים שייסעו...

אנו צוחקים על אותו טומל... קמים עם שחר ממהרים לעבודה, עובדים, חוזרים ושוב פעם עובדים... ובטוחים אנו כי בכח ידינו הבאנו את ההצלחה הזאת, ולולי עבודתינו לא היה כלום...

כך עברו השנים בגשם, בשלג, בקיץ... עמד על משמרתו מבוקר עד ערב...

יום אחד שאלה אותו אשתו: "עד מתי תעמוד על משמרתך? הרי יש רמזור שמראה ומדריך את הנהגים...", השיב לה בכעס: "היכן ההשתדלות, אני עושה את שלי והרמזור עושה את שלו... כל אחד והחלק שלו..."

ר' שלום שבדרון

"המלא וגדוש, הוא ענו ושפל ברוך ואילו קופה ריקנית ובה מטבע בודדת משמיעה קול קשקוש גדול"

ילד הטובד ביעה, זועק לרעה: טבטא, טבטא, הצילני!
יודע הילד המבוהל, כי כל עוד זועק הטא, לטא טאפסה התקוה שטאביו ישלמעהו ויושיט לו יד, טולטא טאט ישתוק וידום, טאטוד הטא...
רבי לשה טוטלבוים לטאהל

"ע"י דברים בטלים ולשון הרע באה ענינות"

אין לך אדם בלא יסורין. אשריו לאדם שישורים באים עליו מן התורה (מכות כך שעסק בתורה).

חיוב נשים בקריאת שמע וברכותיה

פינת ההלכה

הרב דב ניסים עליט"א,
ראש כולל "פורת יוסף"

נשים פטורות ממצוות עשה

שהזמן גרמן, דהיינו מצוות שחובת עשייתן בזמן מסוים, כגון הסוכה והלולב שחובתן דווקא בסוכות, תפילין וציצית שחובתן ביום ולא בלילה, וכל כיוצא באלו.

ולכן נשים פטורות מקריאת שמע, כיוון שגם זו מצווה התלויה בזמן ("בשכבר ובקומך", דהיינו בבוקר ובערב), ומכל מקום כיוון שבקריאת שמע יש קבלת עול מלכות שמיים, נכון שתקראנה פרשה ראשונה שבקריאת שמע או לכל הפחות פסוק ראשון (שמע ישראל, וברוך שם).

ולעניין ברכות קריאת שמע נחלקו הדעות:

מנהג הספרדים - שאף על פי שיכולות לקיים גם מצוות שהזמן גרמן ויש להן שכר טוב על כך, מכל מקום אין הנשים מברכות על מצוות אלו, כיוון שאינן יכולות לומר 'וציוננו' שהרי אינן מחויבות בהן.

ולפי זה למרות שרצוי שנשים יקראו קריאת שמע, ברם אינן יכולות לברך ברכות קריאת שמע (ואף שיש מתירים לברך גם למנהג הספרדים, כיוון שאלו ברכות שבח ואין בהן 'וציוננו', מכל מקום לא יצא הדבר מכלל מחלוקת).

מנהג האשכנזים - שיכולות הנשים לברך גם על מצוות עשה שהזמן גרמן, ואף שאומרות 'וציוננו', הכוונה לכלל עם ישראל, ולא לנשים בפני עצמן.

ולפי זה יכולות הנשים לקרוא קריאת שמע, וגם לברך ברכות קריאת שמע (ואף שיש האוסרים לברך גם למנהג האשכנזים, כיוון שזו מצווה שאין בה עשייה, מכל מקום אם רצות לברך יש להן על מה לסמוך).

מְצוֹת הַתְּפִלָּה

מִטְּרָה
שְׁנִכִּיר וְגִדְע שְׁכָל
מְחִסְרֵנוּ מִתְּמִילָא
עַל יְדוֹ יִתְבַּרַךְ,

וְכִדִּי לְהַשְׁרִישׁ יְסוּדָה בְּלִבֵּנוּ
לְבַל יִשְׁכַּח לְעַד תִּקְנוּ לָנוּ לְהַתְּפַלֵּל
וּלְבַקֵּשׁ עַל נַפְשֵׁנוּ תְּמִיד כִּדִּי לְהַרְגִּישׁ
שְׂאִין כֹּחֵי וְעֶצֶם יְדֵי כָּלֵל אֶלָּא
הַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ.

וְלִכֵּן אַף שֶׁהַקְּב"ה יוֹדֵעַ מְחִסְרֵנוּ,
לוֹלָא מְצוֹת הַתְּפִלָּה הֵיָה נִשְׁכַּח
מֵאֲתָנוּ יְסוּדָה.

עדיפה אכילה,
כהכנה לתפילה,
מאשר תפילה,
כהכנה לאכילה.

"השתיקה בעת הכעס - כמים לאש"

מעשה שהיה "בבגדאד" בימי הרב בן איש חי זצ"ל. היו שני אנשים שמלאכתם היתה לקנות בגדים ודברים ישנים. פעם אחת שמעו שיש אצל משפחה אחת מן הגוים לקנות כמה חפצים ישנים, התוועדו ביניהם והלכו יחד כדי לקנות שמה.

בהיותם בדרך עברו ליד קהל מתפללים שהיה חסר להם עשירי למנון עבור קדיש, והנה אחד מהם השיב שאין לו זמן וממהר ללכת למקום המיועד, ונפרד מחברו. השני שם בטחונו בה', ואמר: "מצוה הבאה לידיך אל תחמיצנה", וכנס להשלים את המנון, ענה אמנים לקדיש ויצא גם הוא לאותו מקום.

בהגיעו שמה ראה שחברו כבר קנה את כל החפצים זולת כמה סמרטוטים פחותי ערך, ומרוב שהיו בלויים לא חפץ חברו לקנותם בשום אופן, מפני טורח משא.

בראותו כך, בכדי שלא ילך בידיים ריקניות, קנה את כל הסמרטוטים ונשא אותם על שכמו לביתו. בהיותו ממין את הסמרטוטים, מצא בתוכם כר אחד בלוי, פתח את הכר כדי להציל את הנוצות, מצא בתוכם מרגלית אחת והלך אצל סוחר מרגליות. הסוחר העריך את המרגלית בחמישים זהובים, ונתן לו את הסכום במזומן. קרא על עצמו את הפסוק "לא העדיף המרבה והממעט לא החסיר" (שמות ט"ז י"ח).

בבואו לביתו, כששמעה אשתו שהסוחר נתן עבור המרגלית חמישים זהובים במזומן, התחילה לבלבל את מוח בעלה שילך לערער וייקה את המרגלית בחזרה. החסיד לא ידע מה לעשות,

היה בין הפטיש של אשתו ובין הסדן של מצפוננו, באומרו מה שעשה עשוי ואיני חפץ לשנות בדיבורי.

אבל מרוב הפצרותיה של אשתו החליט לשאול בעצת "הרב בן איש חי" ע"ה זיע"א.

הרב כששמע את כל המעשה ענה ואמר: "אתה ענית אמן על חצי קדיש שהם חמישה אמנים, וחז"ל אמרו שכר אמן בעוה"ז הוא עשרה זהובים חמש פעמים עשר, הרי נתנו לך חמשים זהובים במזומן בעוה"ז, והקן קיימת לך לעוה"ב. החסיד יצא שמח ומרוצה. למדנו מכאן, כמה גדול שכר העונה אמן שיורד לו "שפע ברכה בלי טורח".

מה שראוים יהודים בני הורים שאינם שומרי תורה והבנים חוזרים בתשובה, הוא בשביל הזקנים שלהם או זקני זקנם שהתפלו שבניהם יחזרו בתשובה, ואף שלא עצר עבור בניהם, מכל מקום תפלתם הועילה עבור נכדיהם, שאין שום תפלה של יהודי הולכת לאבוד. החזון איש זצ"ל

הרב כששמע את כל המעשה ענה ואמר: "אתה ענית אמן על חצי קדיש שהם חמישה אמנים, וחז"ל אמרו שכר אמן בעוה"ז הוא עשרה זהובים חמש פעמים עשר, הרי נתנו לך חמשים זהובים במזומן בעוה"ז, והקן קיימת לך לעוה"ב. החסיד יצא שמח ומרוצה. למדנו מכאן, כמה גדול שכר העונה אמן שיורד לו "שפע ברכה בלי טורח".

